

Marie Boccou Kestřánková
Kateřina Kopicová
Gabriela Šnidaufová

doložka
MŠMT

Čeština pro cizince

učebnice

2., aktualizované vydání

úroveň B1

vhodná pro všechny národnosti

dialogy, slovní zásoba
gramatika, čtení
opakovací cvičení, reálie

MP3

poslech a cvičení
výslovnosti

edika.

Čeština pro cizince B1

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.edika.cz
www.albatrosmedia.cz

**Marie Boccou Kestřánková,
Kateřina Kopicová, Gabriela Šnidaufová**
Čeština pro cizince B1 – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

MARIE BOCCOU KESTŘÁNKOVÁ, KATEŘINA KOPICOVÁ, GABRIELA ŠNAIDAUFOVÁ

Čeština pro cizince – učebnice

úroveň B1

**Edika
Brno
2019**

POSTAVY PŘÍBĚHU	3
LEKCE 1 – SEZNAMOVÁNÍ A NÁRODNOSTI	6
Minidialogy	7
SLOVNÍ ZÁSOPA: POZDRAVY A PŘEDSTAVOVÁNÍ	9
● KONVERZAČNÍ OBRATY	9
DIALOGY	12
GRAMATIKA	16
● SLOVESA	16
● A. Přítomný čas	16
● CVIČENÍ I	17
● B. Budoucí čas	20
● CVIČENÍ II	21
ČTENÍ – K. Čapek: Anglické listy	24
POSLECH – Jací jsou Češi	26
ZOPAKUJTE SI NOMINATIV PLURÁLU (viz cvičebnice lekce 1)	28
VÝSLOVNOST – a/á, e/é, i/ý, y/ý, u/ů/ú, e/ě	30
REÁLIE – České lidové zvyky	32
LEKCE 2 – RODINA	36
Minidialogy	37
SLOVNÍ ZÁSOPA: RODINA A SVATBA	39
● ROZUMÍTE?	39
● KONVERZAČNÍ OBRATY	39
DIALOGY	43
GRAMATIKA	47
● SLOVESA	47
● C. Minulý čas	47
● CVIČENÍ I	48
● D. Kondicionál	50
● CVIČENÍ II	53

ČTENÍ	58
● Mateřská dovolená	58
POSLECH – Moje rodina	62
ZOPAKUJTE SI AKUZATIV (viz cvičebnice lekce 2)	64
VÝSLOVNOST – au, eu, ie, ou	66
REÁLIE – Rodinný tandem	67
LEKCE 3 – SPORT	70
Minidialogy	71
SLOVNÍ ZÁSoba: SPORT	73
● KONVERZAČNÍ OBRATY	73
DIALOGY	78
GRAMATIKA	84
● I. IMPERATIV	84
● CVIČENÍ I	85
● CVIČENÍ II	88
● CVIČENÍ III	92
● II. PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ŘEČ	93
● CVIČENÍ VI	94
ČTENÍ	97
● OLYMPIONICI	97
POSLECH – Tři dialogy o sportu	101
ZOPAKUJTE SI GENITIV (viz cvičebnice lekce 3)	103
VÝSLOVNOST – d/d', n/ň, t/ť	104
REÁLIE – O. Pavel	105
LEKCE 4 – CESTOVÁNÍ	108
Minidialogy	109
SLOVNÍ ZÁSoba: CESTOVÁNÍ	111
● ROZUMÍTE?	111
● KONVERZAČNÍ OBRATY	111

DIALOGY	114
GRAMATIKA	119
● I. ČÍSLOVKY	119
● CVIČENÍ I	121
● II. DATUM a LETOPOČET	122
● CVIČENÍ II	123
● III. SHODA PŘÍSUDKU S PODMĚTEM – MINULÝ ČAS	123
● CVIČENÍ III	125
ČTENÍ – Nabídka zájezdů	128
POSLECH – V cestovní kanceláři	132
ZOPAKUJTE SI LOKÁL (viz cvičebnice lekce 4)	134
VÝSLOVNOST – t/ť	136
REÁLIE – J. Hanzelka, M. Zikmund	138
LEKCE 5 – MÓDA	140
Minidialogy	141
SLOVNÍ ZÁSoba: MÓDA	143
● KONVERZAČNÍ OBRATY	143
DIALOGY	145
GRAMATIKA	150
● I. PLURALIA TANTUM	150
● CVIČENÍ I	150
● II. ČÍSLOVKY II	153
● CVIČENÍ II	154
ČTENÍ – Od silonek k džínům	156
POSLECH – V obchodě	160
ZOPAKUJTE SI DATIV A VOKATIV (viz cvičebnice lekce 5)	162
VÝSLOVNOST – r/ř	163
REÁLIE – Baťa, OP Prostějov	165

LEKCE 6 – POSTAVY PŘÍBĚHU	168
LEKCE 6 – KONKURZ A ZAMĚSTNÁNÍ	172
Minidialogy	173
SLOVNÍ ZÁSoba: KONKURZ	175
● KONVERZAČNÍ OBRATY	175
DIALOGY	178
GRAMATIKA	184
● I. DEKLINACE – TURISTA	184
● CVIČENÍ I	185
● II. DEKLINACE – SOUDCE	187
● CVIČENÍ II	188
● III. ČÍSLOVKY	190
● CVIČENÍ III	191
ČTENÍ – Motivační dopis a ŽIVOTOPIS (CV)	193
● ŽIVOTOPIS (CURRICULUM VITAE)	194
● ŽIVOTOPIS	196
POSLECH – Pracovní pohovor	198
ZOPAKUJTE SI INSTRUMENTÁL A PŘECHYLOVÁNÍ (viz cvičebnice lekce 6)	201
VÝSLOVNOST – h/ch	204
REÁLIE – Cizinci pracující v ČR	205
LEKCE 7 – ZDRAVÍ A NEMOCI	208
Minidialogy	209
SLOVNÍ ZÁSoba: ZDRAVÍ, NEMOCI, U LÉKAŘE	212
● KONVERZAČNÍ OBRATY	212
DIALOGY	217
GRAMATIKA	223
● I. ADVERBIA	223
● CVIČENÍ I	223

● II. ADJEKTIVA	228
● CVIČENÍ II	228
● III. DEKLINACE RUCE, NOHY, OČI, UŠI	232
● CVIČENÍ III	232
ČTENÍ – Pivní lázně	235
POSLECH – U lékaře	238
VÝSLOVNOST – r/l	240
REÁLIE – O. Wichterle	241
LEKCE 8 – CHARAKTERISTIKA	244
Minidialogy	245
SLOVNÍ ZÁSOBA: VZHLED, CHARAKTER	247
● A. VZHLED	247
● B. CHARAKTER	249
DIALOGY	251
GRAMATIKA	257
● I. KOMPARACE ADJEKTIV (stupňování přídavných jmen)	257
● CVIČENÍ I	259
● II. POSESIVNÍ ADJEKTIVA (singulár)	261
● CVIČENÍ II	262
● III. ZÁJMENO KTERÝ, KTERÁ, KTERÉ	264
● CVIČENÍ III	265
ČTENÍ	267
● Seznamka	267
POSLECH – Drbny	270
VÝSLOVNOST – e/é/ě	272
REÁLIE – Bohumil Hrabal	273

LEKCE 9 – VE MĚSTĚ	276
Minidialogy	277
SLOVNÍ ZÁSoba: ORIENTACE VE MĚSTĚ	279
● ROZUMÍTE?	279
● KONVERZAČNÍ OBRATY	279
DIALOGY	283
GRAMATIKA	290
● I. STUPŇOVÁNÍ ADVERBIÍ	290
● CVIČENÍ I	291
● II. SUBSTANTIVA TYPU MUZEUM, CENTRUM	293
● CVIČENÍ II	293
● III. POSESIVNÍ ADJEKTIVA (plurál)	295
● CVIČENÍ III	296
ČTENÍ – Procházka po Praze	298
POSLECH – Půjdeme se projít?!	302
VÝSLOVNOST – I/r	305
REÁLIE – Olomouc	306
LEKCE 10 – MÉDIA	308
Minidialogy	309
SLOVNÍ ZÁSoba: MÉDIA	311
● ROZUMÍTE?	311
● KONVERZAČNÍ OBRATY	312
DIALOGY	315
GRAMATIKA	323
● I. REFLEXIVNÍ PASIVUM	323
● CVIČENÍ I	324
● II. SLOŽENÉ PASIVUM	327
● CVIČENÍ II	329
● III. SPOJKY A SPOJOVACÍ VÝRAZY	332
● CVIČENÍ III	333

ČTENÍ – Krátké zprávy	336
POSLECH	340
● Rozhovor s mediální osobností	340
VÝSLOVNOST – Asimilace	342
REÁLIE – Ondřej Neff	343
KLÍČ A POSLECHOVÉ TEXTY	346
LEKCE 1	346
LEKCE 2	351
LEKCE 3	355
LEKCE 4	360
LEKCE 5	364
LEKCE 6	370
LEKCE 7	376
LEKCE 8	381
LEKCE 9	386
LEKCE 10	390

Vážené kolegyně, vážení kolegové, milé studentky a milí studenti, jsme rády, že jste se rozhodli využít naši publikaci ve své práci, doufáme, že se Vám s ní bude dobře pracovat a budete spokojeni. Možná Vám na začátku pomůžou při výuce/studiu následující slova.

Největším důvodem ke vzniku této knihy byla skutečnost, že se v různých typech kurzů s výstupní úrovní B1 podle SERR nacházeli studenti rozličných národností, kterým pokaždé vyhovoval jiný přístup, jiný materiál. Snažily jsme se proto vytvořit jednu knihu, z jejíž každé lekce bude učitel vybírat jen ty části vhodné pro tu či onu národnost. Tato kniha byla pretestována na skupině slovanských studentů, asijských rodilých mluvčích, národnostně heterogenní skupině a anglicky mluvících.

Koncepce celé knihy je volena s ohledem na potřebu moderního jazykového materiálu, tzn. materiálu s dostatečným zásobníkem konverzačních aktivit i zásobníkem cvičení zacílených na gramatické formy.

Při plánování koncepce lekcí autorky vycházely ze zkušenosti s materiály anglickými, německými, polskými a francouzskými. Na základě konzultace na FF UK, ÚJOP UK a na základě srovnání cizojazyčných učebnic se stanovila vhodná míra aplikace prvků komunikativní metody pro češtinu jako cizí jazyk. Vzhledem k tomu, že stále roste poptávka po certifikovaných zkouškách, zakomponovaly autorky do nácviku řečových dovedností přípravu na testování. Tzn. v částech Čtení a Poslech jsou používány otázky multiple-choice, dichotomické otázky a otázky s krátkou odpovědí.

Nyní uveďme pár poznámek ke koncepci jednotlivých lekcí. Každá lekce je složena z následujících částí:

1. část MINIDIALOGY (tento termín je zvolen, aby bylo jasné odlišení od 3. části DIALOGY; tady se student seznámí s tématem lekce, s konverzačními obraty, hovorovou češtinou a realizacemi jazykových funkcí)
2. část SLOVNÍ ZÁSoba
3. část DIALOGY (zde je na základě textu, ke kterému jsou vytvořeny i nahrávky, vystavěn most k výkladu gramatiky; v případě slabších skupin je tato část vhodná k průběžnému nácviku poslechu s porozuměním či čtení s porozuměním, jelikož jsou ke každému dialogu vytvořeny jak otázky k poslechu, tak ke čtení)
4. část GRAMATIKA (výklad gramatiky a náležitá cvičení)
5. část ČTENÍ (čtecí text s aktivitami a úlohami na nácvik čtení s porozuměním)
6. část POSLECH (poslechový text s aktivitami a úlohami na nácvik poslechu s porozuměním; transkript textu je součástí KLÍČE)
7. část ZOPAKUJTE SI (zde se opakuje základní gramatika úrovně A2, která je důkladněji procvičena a podrobněji vysvětlena v pracovním sešitě)
8. část VÝSLOVNOST
9. část REÁLIE (tato část má stejnou koncepci jako část ČTENÍ, obsahuje lexikum často vyšší úrovně, než je B1, a doporučuje se silnějším skupinám, které mohou část ČTENÍ shledávat jako jednoduchou)

V první lekci, část Minidialogy, jsou konverzační obraty cíleně vytvořeny na úrovni A2. Je to z toho důvodu, že např. neslovanští studenti letních škol jsou zapsáni do kurzu úrovně B1 podle rozřazovacího testu, který mnohdy ověřuje jen znalosti z gramatiky. Komunikační dovednosti těchto studentů však dané úrovni neodpovídají, proto lekce 1 a 2 dávají učitelům dostatečné množství impulzů pro jednoduchou komunikaci, popř. pro rozmluvení dané skupiny. Pokud se naopak sejde skupina konverzačně silnější, je možné vynechat část Minidialogy a konverzaci se věnovat v rámci nácviku slovní zásoby, čtení, poslechu a reálií.

Pokud se zaměříme na klasické kurzy (tzn. nikoli letní školy), je toto členění praktické pro slovanské a neslovanské skupiny studentů. Pro Slovany může být mnohdy i část Čtení jednoduchá, proto může pedagog nahradit tuto sekci částí Reálie, která je jazykově komplikovanější. Kurzy pro tyto skupiny mají většinou jinou náplň. Kurz se Slovany bude akcentovat cvičení na přesnost a nácvik gramatických struktur. Naopak cvičení na plynulost bude upřednostňovat učitel v neslovanské skupině nebo při letní škole, kam přijedou studenti na 1 měsíc v roce. Pro národnostně heterogenní skupiny (se Slovany i Neslovany) jsou zase speciálně volena gramatická cvičení, kdy je možné poskytnout dostatek materiálu k samostudiu. Jedním ze základních cílů této učebnice je pokrýt požadavky všech zmíněných skupin.

Hodně úspěchů na cestě za dosahováním úrovně B1 podle SERR přeji autorky

M. Kestránková

K. Kopicová

G. Šnidaufová

Další informace a doprovodné materiály volně k dispozici na internetu, např. Jak na to (souhrnný metodický materiál vztahující se k celé řadě našich učebnic) na www.albatrosmedia.cz/tituly/35446306/cestina-pro-cizince-a1-a-a2/.

Poslouchejte, pak čtěte.

POSTAVY PŘÍBĚHU

01-01

Beáta (21 let) je studentka pedagogiky a historie. Ona i její bratr Petr stále bydlí u rodičů. Má ráda pořádek a nerada sportuje. Často se se svými problémy svěřuje své nejlepší kamarádce Zdeně. Někdy se zlobí na svého bratra, protože se chová nesamostatně a nedospěle. Asi je něco v každé rodině stejné!

Petr (19 let) studuje první semestr na Filozofické fakultě Karlovy univerzity, jeho oborem je čeština a angličtina. Rád poslouchá rockovou hudbu a chodí na rockové koncerty, ale nejraději se učí cizí jazyky. Chce se jednou stát tlumočnickem a psát knihy. Spoustu věcí neřeší! Nechápe Beátiny problémy. Je to prostě holka!

David (20 let) je mladý Američan. Jeho čeští kamarádi mu říkají česky Davide. David je rád, když může poznávat nové lidi a nové země. Studuje medicínu, ale neví ještě, jestli školu dokončí. Bojí se, že není tak zodpovědný, aby tu práci mohl dělat. Nejraději by cestoval po světě. Už několik let si mailuje s Petrem. Jeho rodiče se přátelili s Petrovým otcem, než emigrovali do USA.

Zdena (22 let) má velký smysl pro humor a je stále veselá. Pořád pracuje a pilně studuje, často proto nemá na své blízké čas. Beáta si myslí, že je Zdena workoholik, a někdy se spolu kvůli tomu dokonce i pohádají. Žádná hádka jim ale nevydrží dlouho. Brzy spolu zase podnikají společné akce, volají si každou chvíli a pak platí nekonečně dlouhé telefonáty.

POSTAVY PŘÍBĚHU

Paní Zuzana Rádlová (52 let) se velmi hezky stará o celou rodinu. Dává si pozor, aby bylo doma vždycky uklizeno a byla dobrá nálada. Ráda vaří a peče. Dnes je ženou v domácnosti, ale dříve pracovala jako účetní a zvládala práci i domácnost. Je zajímavé, že má stále dobrou náladu. Často si zpívá a poslouchá klasickou hudbu. Jejím nejoblíbenějším hudebním skladatelem je Antonín Dvořák.

Pan Jindřich Rádli (55 let) pracuje jako programátor v jedné počítačové firmě. Jeho kamarád ze studií je Davidův otec Patrik, se kterým je po celou dobu v kontaktu. Oba jsou šťastní, že se spolu přátelí i jejich synové. Kromě počítačů má rád dobré víno a klasické romány. Každý den si najde čas, aby si v klidu vykouřil dýmku a přečetl noviny. Nikdo ho v tu chvíli nesmí rušit – to by bylo zle! Je to jeho odpolední rituál.

- a) Poslechněte si texty. Napište do tabulek jména postav, o kterých se mluví.
- b) Poslechněte si texty ještě jednou. Napište ke každé postavě alespoň 1 bod, který jste si zapamatovali.

JMÉNO	Beáta		
INFORMACE O POSTAVĚ			

JMÉNO		Paní Rádlová	Pan Rádl
INFORMACE O POSTAVĚ			

2. Přečtěte si texty a podle nich si zkontrolujte napsané body.

3. Pracujte podle vzoru. Odpovězte.

Vzor: Čí sestra je Beáta? ...sestra Petra

a) Co si myslí Beáta o Petrovi? Jaký je podle ní? a

b) Čemu Petr nerozumí?

c) Čí rodiče se přátelí s otcem Petra?

d) Co netrvá dlouho mezi Zdenou a Beátou?

e) Co dříve dělala paní Rádlová? Jaká byla její profese?

f) Kdo se jmenuje Patrik?

4. Řekněte, co znamenají následující obraty.

Spousta věcí neřeší! Paní Rádlová dříve **zvládala** práci i domácnost. Pan Rádl si každý den v klidu **vykouří dýmku**. **Platí nekonečně dlouhé telefony**.

5. Pracujte ve dvojicích. Vyberte si jednu postavu a popište ji. Spolužák vás bude podle textu kontrolovat.

LEKCE 1

SEZNAMOVÁNÍ A NÁRODNOSTI

Popište obrázky.

DIALOG ČÍSLO

DIALOG ČÍSLO

DIALOG ČÍSLO

DIALOG ČÍSLO

Poslouchejte, opakujte podle nahrávky a pak nahlas čtěte.

MINIDIALOGY

Minidialog 1

- A: Dobrý den, pane řediteli, rád bych vám představil naši novou kolegyni Janu Královou. Jana k nám nastoupí příští pondělí.
- B: Jsem rád, že vás poznávám.
- C: Potěšení je na mé straně. Už jsem mnoho o vás i o vašem úspěšném projektu slyšela.

01-02

Minidialog 2

- A: Rád tě zase vidím.
- B: Já tebe taky.
- A: Vůbec ses nezměnila. Ty taky pracuješ v téhle firmě?
- B: Jo, teprve dva měsíce. A jak dlouho ty? Jsem taky překvapená, že tady děláš.
- A: Dělán tu už pět let. Máme ale pobočku v Anglii, tak jsem většinou mimo republiku.
- B: Aha. To by se mi taky líbilo.
- A: Je to tam bezva, ale hodně práce. Přijed' se za mnou někdy podívat.

01-03

Minidialog 3

- A: Tohle je Martin, syn mého dobrého přítele, který emigroval do Států.
- B: Dobrý den, Martine, těší mě.
- C: Mě taky.
- B: Jak jste v České republice dlouho?
- C: Jen chvíli. Přijel jsem před dvěma dny.
- B: Jak to, že mluvíte tak perfektně česky?
- C: Od malička na mě rodiče mluvili jenom česky. Psaní mi ale dělá problémy.
- B: Aha. Tomu rozumím.

01-04

Minidialog 4

- A: Baví tě to tady?
- B: Jo, máme tu všechno zadarmo, ne?
- A: Hm, mě to tady moc nebaví. Brzy asi půjdu domů.
- B: Neblázní, noc je mladá!

01-05

1. Přiradte minidialogy k obrázkům.

2. Řekněte, co znamenají slova *jo* a *bezva*. Řekněte, kdy je můžete použít a kdy ne.

3. Řekněte, co znamenají následující obraty.

Jana k nám **nastoupí** příští pondělí. **Noc je mladá!** Emigroval **do Států**.
Jak to, že mluvíte tak perfektně česky?

4. a) Řekněte, kterou větu používáte v konverzaci?

Jak dlouho jste v České republice? Jak jste v České republice dlouho?

b) Přečtete si minidialog 3 ještě jednou. Podtrhněte důraz (akcent) v následující větě.

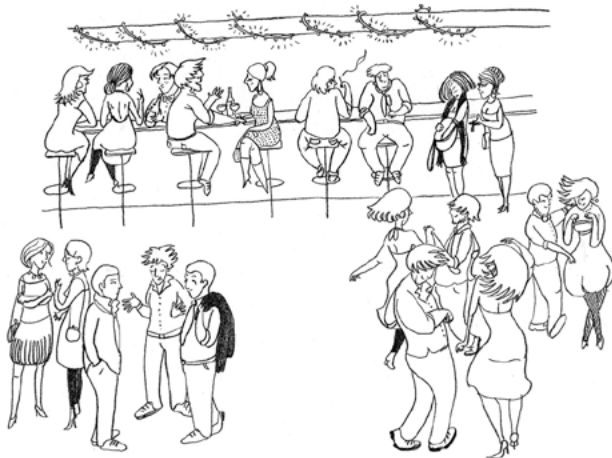
Jak jste v České republice dlouho?

c) Vyberte odpověď. Proč je v minidialogu 3 věta *Jak jste v České republice dlouho?*

- a) Muž je překvapený (cizinec mluví moc dobře).
- b) Muž chce vědět, v kolik hodin cizinec přiletěl.
- c) Muž neví, proč ten cizinec špatně píše.

5. Pracujte ve dvojicích.

a) Popište obrázek. Řekněte, kde jsou ti lidé, co dělají a co asi říkají atd.

b) Připravte krátkou prezentaci, ve které představíte svého spolužáka. Zjistěte o něm tyto informace: celé jméno, povolání, odkud je, proč je v České republice a jaké jsou jeho koníčky.

SLOVNÍ ZÁSoba: POZDRAVY A PŘEDSTAVOVÁNÍ

KONVERZAČNÍ OBRATY

- **PŘEDSTAVOVÁNÍ SEBE SAMA**

Petr Rádl. Beáta Rádlová. (*gesto podání ruky*)

Já jsem (jmenuju se) Petr Rádl/Beáta Rádlová.

Jsem student/učitel/ředitel... studentka/učitelka/ředitelka...

Jsem z Ameriky/z Francie/z Polska...

Dovolte mi, abych se představil/a. Jmenuji/u se Petr Rádl/Beáta Rádlová...

- **PŘEDSTAVOVÁNÍ NĚKOHO JINÉHO**

Můj manžel. Moje žena. Můj přítel. Moje přítelkyně. Můj snoubenec. Moje snoubenka.

(*gesto*)

To je můj syn Petr.

Rád bych vám představil svou manželku Lenku.

Pan doktor Novotný. Pan inženýr Novák, ředitel naší společnosti.

- **IDENTIFIKOVÁNÍ NĚKOHO**

Nejste paní Nováková?

Vy jste pan doktor Novotný?/paní účetní Nováková?

Promiňte, jak se jmenujete?/Promiň, jak se jmenuješ?

Neznáme se ze základní školy?

Vy jste (ten) pan doktor?

Nerozuměl jsem. Jaké je prosím vaše jméno a příjmení?

1. Pracujte ve skupinách. Řekněte a pak napište, jaké znáte konverzační obraty pro...

POZDRAVENÍ

ROZLOUČENÍ

.....

.....

2. Řekněte, co znamená věta *Jak se máš?*.

3. Doplňte do dotazníku informace o sobě.

Jméno a příjmení:

Jak vám říkají doma:

Kdy máte narozeniny:

Národnost:

Město, kde jste žil/a poslední dva roky:

Proč studujete češtinu:

Jaká je vaše profese:

Co se vám líbí v České republice:

Jaké jazyky ještě umíte:

Jaké máte koníčky:

4. Pracujte ve skupinách. Zjistěte informace o spolužácích a doplňte je do dotazníku. Odpovědi pak ve skupině porovnejte.

Jméno a příjmení:

Jak mu/jí říkají doma:

Kdy má narozeniny:

Národnost:

Město, kde žil/a poslední dva roky:

Proč studuje češtinu:

Co se mu/jí líbí v České republice:

Jaké jazyky ještě umí:

Jaké má koníčky:

5. Pracujte ve skupině.

a) Představte si, že jste na večírku. Navzájem se představujte. Zjistěte: jméno, příjmení, zaměstnání, odkud dotazovaní pocházejí, jestli mají rádi Českou republiku a proč?

b) Na večírku byli také tyto lidé. Vytvořte jejich identitu.

JMÉNO:

BYDLIŠTĚ:

VĚK:

KONÍČKY:

DALŠÍ INFORMACE:

KŘESTNÍ JMÉNO:

PŘÍJMENÍ:

NÁRODNOST:

POVOLÁNÍ:

DALŠÍ INFORMACE:

JMÉNO A PŘÍJMENÍ:

TITUL:

RODINNÝ STAV:

JAZYKY:

DALŠÍ INFORMACE:

c) Osoby ze cvičení 5. b) představte třídě. Vyprávějte, koho jste poznali na večírku. Během prezentace můžete používat napsané body.

DIALOGY

01-06 Přečtěte si úkol č. 1 k dialogu A. Poslechněte si dialog A, pak vypracujte úkol č. 1.

DIALOG A: Kdo přijede na návštěvu?

Zdena: Jé, ahoj. Ty už jsi tady? Čekáš dlouho?

Beáta: Ani ne, asi pět minut. Jak se ti daří?

Z: Ale jo, jde to. Jak jsi na tom teďka s časem?

B: Bohužel špatně, chci ti jen dát, co potřebuješ.

Z: To je škoda, že pospícháš. Na kafe tedy nejdeme, co?

B: Eee, promiň, dneska celý den nestíhám... Takže, tady máš ty knihy, co ti brácha posílá.

Z: Jo, díky. Výborně! Že Petrovi moc děkuju. Kam vlastně pospícháš?

B: Jdu s mámou koupit nějaký dárek pro Petrova kamaráda Davida. Je Američan a bude u nás celý měsíc na návštěvě.

Z: Máte o tom dárku nějakou představu?

- B: Vůbec ne. Jen vím, že to určitě nebude nic technického. Technika je pro mě i mámu španělská vesnice. Nechápu, že to Petr nemůže koupit sám.
- Z: No jo.
- B: On umí všem perfektně rozdělit úkoly a sám sedí doma u počítače.
- Z: To je normální... Kde máte s maminkou sraz? Doprovodím tě.
- B: Přímo tady, musí tu být každou chvíli... Už tady pět minut měla být.

Úkoly k textu:

1. Poslechněte si dialog a odpovězte.

- Proč Beáta nemá čas?
- Jaký vztah má Beáta k technice?

2. Řekněte, co znamenají tyto obraty.

Jak jsi na tom dneska **s časem**? Je to pro mě **španělská vesnice**.
Na kafe **tedy** nejdeme, **co?** **Doprovodím** tě.

3. Řekněte, jaký je rozdíl mezi variantami *bratr* × *brácha* a *děvče* × *dívka* × *holka*.

4. Přečtěte si dialog a odpovězte.

- Jak dlouho čeká Beáta na Zdenu?
- Jak dlouho zůstane David na návštěvě u Rádlů?
- Proč je Beáta na bratra rozzlobená?
- Kde má Beáta s maminkou sraz?

5. Podtrhněte v textu všechna slovesa (včetně infinitivů).

6. Pokud je to možné, určete u sloves čas.

Přečtěte si úkol č. 1 k dialogu B. Poslechněte si dialog B, pak vypracujte úkol č. 1.

DIALOG B: Jsem strašně nervózní!

Zdena: Ahoj Beáto. Jak se máš?

01-07 Beáta: Strašně.

Z: Co se děje?

B: Dneska přijede ten bráchův kamarád David, o kterém jsem ti vyprávěla.

Z: To snad není žádná tragédie, ne?

B: To teda je, máma celý týden vaří a uklízí.

Z: Tak se aspoň pořádně najíš.

B: Do lednice se už nic nevejde. No, teďka se rozhodla, že ještě upeče koláč. Jestli to takhle půjde dál, tak se z toho všichni za chvíli zblázníme. Já to nechápu. Vždyť je to jenom návštěva.

Z: Co na to říká Petr? Bude to všechno jíst?

B: To pochybuju. Jel pro Davida na letiště.

Z: Uvidíš, že to bude fajn!

B: Hele, to budou asi oni. Tak já ti za chvíli zavolám a řeknu ti, jak to tady dál probíhá.

Z: Jasně, čau.

Úkoly k textu:

1. Poslechněte si dialog a odpovězte.

- Proč je Beáta nervózní?
- Kde je Petr?
- Budou spolu dívky ještě dnes telefonovat?

2. Řekněte, co znamenají tyto obraty.

Vždyť je to jenom návštěva. **To pochybuju.** **Hele,** to budou asi oni.

3. Přečtěte si dialog, pak doplňte vynechaná slova v textu. Vždy chybí jen jedno slovo.

K Rádlům na návštěvu Petrův kamarád David. Paní Rádllová je z toho nervózní a celý stále vaří a

Doma už sice mají plnou jídlu, ale maminka se rozhodla, že ještě pro Davida upeče Beáta si myslí, že ...**se**...

celá rodina z té přípravy asi brzy Teď si telefonuje se svou
 Zdenou a čeká, až ...**se** ... Petr z letiště.

4. Podtrhněte v textu slovesa v budoucím čase.

Přečtěte si úkol č. 1 k dialogu C. Poslechněte si dialog C, pak vypracujte úkol č. 1.

DIALOG C: Snad to bude Davidovi chutnat!

Beáta: Mami, v obýváku jsou jen čtyři židle. Potřebujeme ještě jednu.

Máma: Tady si jednu vezmi.

B: Jo. Sklenice a příbory taky.

M: Doufám, že to bude Davidovi chutnat. Slyšela jsem, že Američané rádi jedí.

B: Prosím tě, mami. To jsou jen řeči z bulvárních časopisů. Copak nevidíš, jak je David hubený?

M: No, hubený je – to je pravda. Proboha, snad nejsou u nich doma vegetariáni? To snad ne!

B: Mami, já nevím, jestli jsou vegetariáni. Nesmíš být ale smutná, jestli to David všechno nesní. Já totiž neznám člověka, který by k večeři snědl celá dvě kuřata.

01-08

Úkoly k textu:

1. Poslechněte si dialog a doplňte vynechaná místa v textu.

2. Řekněte, jaký je rozdíl mezi variantami *obývací pokoj* a *obývací pokoj*.

3. Přečtěte si text ještě jednou a odpovězte.

- Jaké jídlo maminka připravila?
- Co maminka slyšela o Američanech a kde se tyto informace pravděpodobně dozvěděla?
- Proč si Beáta myslí, že maminka může být smutná?

4. Podtrhněte v textu substantiva, která jsou v nominativu plurálu. Utvořte k nim singulár.

GRAMATIKA

SLOVESA

I. PŘÍTOMNÝ ČAS (PČ)

dělat, znát -at, -át		mluvit, rozumět, myslet -it, -ět, -et		studovat -ovat	
dělám	děláme	mluvím	mluvíme	studuju (-i)	studujeme
děláš	děláte	mluvíš	mluvíte	studuješ	studujete
dělá	dělají	mluví	mluví	studuje	studují(-i)

mít		spát		psát	
mám	máme	spím	spíme	píšu	píšeme
máš	máte	spíš	spíte	píšeš	píšete
má	mají	spí	spí	píše	píšíou

Stejně koncovky jako *psát* mají: číst (čtu), hrát (hraj), plavat (plavu), žít (žiju), pít (piju), nést (nesu), zůstat (zůstanu), zvyknout si (zvyknu si)...

● nepravidelná slovesa

jíst		vědět		chtít	
jím	jíme	vím	víme	chci	chceme
jíš	jíte	víš	víte	chceš	chcete
jí	jedí	ví	vědí	chce	chtějí

POZOR!

- některá slovesa II. skupiny v 3. os. pl. mají dva tvary: rozumí – rozumějí
- slovesa s infinitivním sufixem „-nout“ (např. zvyknout si, zapomenout, zahrnout, vytáhnout...) mají koncovky: -u, -eš, -e, -eme, -ete, -ou; tzn. zvyknout si – oddělíme -out ● zvyknu si, zvykneš si, zvykne si, zvykne si ...
- 3. os. pl. u sloves: jíst – **jedí**, sníst – **snědí**, najíst se – **najedí se** ... vědět – **vědí**, odpovédět – **odpovědí**, napovédět – **napovědí** ...

CVIČENÍ I

1. Popište, co dělají lidé na obrázku.

Např. Jindra hraje fotbal s Ivanem. Hrajou proti Petrovi a Pavlovi. Petra si povídá s Janou...

2. a) Pracujte podle vzoru. (Věty jsou bez kontextu!)

Vzor: Teď ještě ...neježu... (já – nejet) domů.

- a) Pavel (spěchat) domů.
 b) Dneska ti (já – namalovat) ten obrázek.
 c) Paní Nováková, (vy – barvit si) vlasy sama nebo si je
 (nechávat) barvit?

- d) Jaký (*ty – chtít*) dát Janě dárek k narozeninám?
- e) Jak (*jmenovat se*) ta slečna v bílém?
- f) Jak často (*mýt si*) ruce, děti?
- g) Dneska (*vy – mít*) vařit vy dva.
- h) ... Oba moji synové (*oni – nejíst*) maso, zato (*pít*)
.....hodně piva.
- i) (*oni – říkat*), že (*nechtít*) žít příliš zdravě.
- j) Lenko, líbí se mi, jak (*smát se*).
- k) (*my – loučit se*).
- l) Strýček, který teďka jede do Prahy, nás určitě (*muset*) navštívit.
- m) (*já – smět*) se na něco zeptat?
- n) Kde (*stavět*) novou vilu, pane Viktoro?
- o) ..Kde (*stát*) Adam? (*já – Nevidět*) ho mezi těmi dětmi.
- p) (*ty – Poslat*) mu zítra ten dopis?

b) Pracujte podle vzoru.

Vzor: Jak dlouho tady Jana a Petr ...zůstávají... (zůstávat)?

- a) (*my – Odpovídat*) na otázky, které nám (*dávat*) paní
..... učitelka.
- b) (*ona – Nesmět*) jezdit tak rychle autem.
- c) Celá její rodina (*umět*) mluvit dvěma světovými jazyky.
- d) (*já – Předpokládat*), že pojedeme autem.
- e) V létě (*ty – mít*) mnohem víc času.
- f) (*já – Mýt*) nádobí každý večer.

- g) Děti vždycky rychle a bez přemýšlení (*odpovědět*).
- h) (*já – studovat*) na univerzitě.
- i) (*my – Stát*) tu už dvě hodiny.
- j) Ještě (*učit se*) hrát na klavír, Petře?
- k) Paní Renato, kdy (*rozhodnout se*), jestli (*podepsat*)
..... smlouvu?
- l) (*oni – Nevědět*), jestli (*chtít*) pokračovat ve studiu
..... němčiny.
- m) Zájezd (*trvat*) 2 dny.
- n) Petře, v ZOO (*nesmět*) dávat zvířatům zmrzlinu.
- o) Zvířata (*nejít*) zmrzlinu.

II. PERFEKTIVNÍ (DOKONAVÁ) A IMPERFEKTIVNÍ (NEDOKONAVÁ) SLOVESA

● Perfektivní (dokonavá) slovesa

- vyjadřují děj, který byl nebo bude **ukončen** (děj je hotový, nepokračuje či nepokračoval, dosáhl cíle – nejde o čas, ale o kompletnost), např. přečíst, napsat, uvařit, postavit, přijít
- momentální slovesa (jednorázová) – děj je velmi krátký (velmi krátký moment), akce nemůže trvat dlouho, proto ji nemůžeme ani ukončit, např. usnout, sednout si, vykřiknout
- **nemají tvar přítomného času**, ale jen tvary budoucího (např. udělám) a minulého času (např. udělal jsem)

● Imperfektivní (nedokonavá) slovesa

- děj není ukončen (nevíme nebo není důležité, jestli byl děj ukončen, nebo ne), např. číst, psát, vařit, stát, jít (např. psal jsem dopis – nevíme, jestli jsem ten dopis dopsal, dokončil)
- můžou vyjadřovat opakování, např. navštěvovat, vídat, mívat, chodívat; to platí i pro momentální slovesa, např. usínat, sedávat, vykřikovat

- Formální rozdíl perfektivních a imperfektivních sloves

a) přidání prefixu k imperfektivnímu slovesu	prefix + verbum
	vy- (prát – vyprat)
	u- (dělat – udělat)
	na- (malovat – namalovat)
	za- (parkovat – zaparkovat)
	pře- (číst – přečíst)
	po- (čekat – počkat)
	z(e)- (organizovat – zorganizovat)

b) nepravidelný vidový pár	brát – vzít
c) jen imperfektivní slovesa	být, vědět, muset, smět, moci, chtít, nenávidět, vyprávět, varovat, žít, stát, viset, vypadat, mít (vlastnit, mít rád, mít chuť, mít se dobře)...
d) jen perfektivní slovesa	nastydnout, nachladit se, onemocnět, uhodit, udeřit...
e) perfektivní i imperfektivní slovesa	absolvovat, promovat, věnovat, obětovat, jmenovat, izolovat...

POZOR!

začít/začínat	+ IMPERFEKTIVNÍ INFINITIV	Začíná přeset. Začal zpívat.
přestat/přestávat		Přestala kouřit. Přestává sněžit.

III. BUDOUCÍ ČAS (BČ)

- A. BČ slovesa BÝT

budu	budeme
budeš	budete
bude	budou

- B. BČ imperfektivních sloves – být + infinitiv

budu parkovat	budeme parkovat
budeš parkovat	budete parkovat
bude parkovat	budou parkovat

POZOR!

- nezapomeňte na druhou pozici „se“ u reflexivních sloves: budu **se** dívat, budeš **se** dívat...

- **C. BČ perfektivních sloves** tvoříme pomocí přítomných koncovek.

zaparkuju	zaparkujeme
zaparkuješ	zaparkujete
zaparkuje	zaparkujete

- **D. BČ sloves pohybu** tvoříme pomocí prefixu po- (pů-), konjugace je jako u přítomného času.

půjdu	půjdeme
půjdeš	půjdete
půjde	půjdou

pojedu	pojedeme
pojedeš	pojedete
pojede	pojedou

poletím	poletíme
poletíš	poletíte
poletí	poletí

poběžím	poběžíme
poběžíš	poběžíte
poběží	poběží

Stejně také sloveso nést (ponesu), vézt (povezu).

CVIČENÍ II

1. Pracujte podle vzoru. Doplňte dialog. Vyberte správné sloveso a doplňte přítomné koncovky.

Vzor: David ... mluví... (mluvit/promluvit) se svým americkým kamarádem Johnem.

John: Kam (jet/přijet) letos o prázdninách, Davide?

David: Příští týden(letět/vyletět) do Evropy, do České republiky.

J: Aha, a co tam (dělat/udělat)? (Studovat/Nastudovat) češtinu?

D: Ne, (*navštívit/navštěvovat*) v Praze naše známé, Rádlovy. Strávím u nich celý měsíc. S jejich synem Petrem (*přijet/jezdit*) na výlety, (*přijít/chodit*) po Praze a doufám, že (*poznat/poznávat*) i nějaké hezké české holky.

J: Tak to ti závidím. Já budu doma a celé léto (*pomoct/pomáhat*) svému dědovi v restauraci. (*Obsloužit/Obsluhovat*) hosty, ale aspoň si vydělám nějaké peníze. (*koupit/kupovat*) si pak nový počítač.

D: To já jsem zvědavý na české restaurace a hospody. Těším se, až (*ochutnat/ochutnávat*) českou kuchyni. Petr psal, že jeho maminka uvaří nějaké dobré české jídlo.

J: Doufám, že mi pak (*ukázat/ukazovat*) fotky. A až (*poslat/posílat*) domů pohlednice, pošli taky jednu mně.

D: Jasně. Tak se tu měj. A určitě mi brzy napiš e-mail, jak ti to jde v práci.

J: Dobře. A kdy (*vidět se/uvidět se*)?

D: (*Jet/Přijet*) na konci července. (*Volat/Zavolat*) ti, až budu zase doma. Tak ahoj.

J: Čau.

2. Řekněte, co uděláte příští týden. Podle připravených vět pak prezentujte svůj program na příští týden.

Vzor: ...V pátek dopoledne uklidím byt a pak půjdu do města, kde chci koupit něco k večeři. Potom navštívím svou kamarádku, která je doma, protože je trochu nemocná....

- napsat e-maily
- udělat velký nákup
- koupit si kabelku/knihu

- d) vymalovat byt
- e) podívat se na hezký film
- f) dostat dárek
- g) přestěhovat skříň z obýváku do ložnice
- h) zavolat svému českému kamarádovi
- i) zatancovat si večer s přáteli
- j) přečíst si knihu
- k) naučit se dvě české písničky
- l) potkat známé na večírku

3. Pracujte podle vzoru. Transformujte text do budoucího času. Rozlišujte perfektivní a imperfektivní slovesa.

Vzor: Jeli jsme na výlet. ...Pojedeme na výlet....

Minulý týden jsme s Davidem jeli na výlet do Plzně. Vstali jsme ráno v osm hodin – vlak odjížděl v devět hodin. Do Plzně na hlavní nádraží jsme přijeli v jedenáct. Než jsme šli do Pivovarského muzea, dali jsme si v jedné malé restauraci oběd. V muzeu jsme strávili asi čtyři hodiny, pak jsme se vrátili na nádraží. Vlak zpátky do Prahy odjížděl pár minut po osmé hodině.

ČTENÍ

1. Diskutujte se spolužákem. Pracujte ve dvojicích.

Kterou zemi chcete určitě poznat a proč? Které země **ne**chcete navštívit a proč? Cestujete rád/a? Svůj názor zdůvodněte. Kam jezdíte nejraději na dovolenou?

2. Pracujte ve skupinách. Zjistěte, co znamenají následující slova. Můžete pracovat se slovníkem.

- zničehonic ochota zarazí tě, že...
 větrné mlýny dosáhnout na něco

3. Přčtete si TEXTY I a II.

PRVNÍ DOJMY (TEXT I)

Největší překvapení cestovatele je, když najde v cizí zemi to, o čem stokrát četl nebo co stokrát viděl na obrázku. Překvapilo mě, když jsem v Miláně našel Milánský dóm nebo Koloseum v Římě. Je to opravdu příšerný dojem. Člověk má totiž pocit, že už tu někdy byl nebo že to už jednou nějak zažil, snad ve snu nebo kdy. **Zarazí tě, že** v Holandsku jsou opravdu **větrné mlýny** a kanály. Zarazí tě, že na londýnském Strandu je opravdu tolik lidí, až je ti z toho špatně. Jsou dva zcela fantastické dojmy: nalézt něco neočekávaného a nalézt něco hodně známého. Člověk se vždycky nahlas diví, když v cizině **zničehonic** potká starého známého. Takže stejně jsem se divil, když jsem nad Temží našel Parliament, na ulicích džentlmeny, na křižovatkách dvoupatrové autobusy a tak dále. Bylo to pro mě překvapení, že Anglie je opravdu anglická.

POUTNÍK SI VŠÍMÁ LIDÍ (TEXT II)

...Co je to anglický džentlmen? To se nedá stručně říct. Museli byste znát přinejmenším anglického číšníka z klubu nebo pokladníka na nádraží nebo dokonce policistu. Džentlmen, to je spousta věcí dohromady. To je taková sloučenina mlčení, **ochoty**, sportu, novin a slušného chování. Například vám dvě hodiny ve vlaku vadí nějaký cestující. Vadí vám, že se na vás ani jednou nepodívá. A najednou vstane a podá vám váš kufřík, na který nemůžete jaksi **dosáhnout**.

(Zpracováno podle knihy Karla Čapka Anglické listy)

4. Odpovězte.

- a) Myslíte, že autor hodně cestoval? Svůj názor zdůvodněte.
- b) Jak autor nazývá anglické muže?
- c) Které symboly jsou pro Anglii podle autora typické?

5. Označte, zda je tvrzení pravda (ANO), nebo není pravda (NE).**Vzor: Autor textu zřejmě nikdy necestoval.**

ANO/NE

- a) Cestovatele v cizí zemi překvapilo hlavně to, že vše, co o této zemi četl, v ní našel.
- b) Je to velmi silný a hezký pocit, když člověk na cestách vidí to, o čem četl.
- c) V Holandsku můžeme vidět větrné mlýny a kanály.
- d) V Londýně autor cestoval jenom typickými dvoupatrovými autobusy.
- e) Autor byl překvapený, protože nevěděl, že Parlament stojí nad Temží.

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

6. a) Přečtěte si TEXT II *Poutník si všímá lidí* a popište anglického džentlmena.

- b) Pracujte ve dvojicích. Souhlasíte s touto charakteristikou? Jaký podle vás musí být správný džentlmen?**

POSLECH

01-09

1. Diskutujte se spolužákem. Pracujte ve dvojicích.

Který národ je vám sympatický a proč? V jaké zemi byste chtěl/a žít a proč? Jaké zvyky a způsoby chování Čechů vás překvapily, když jste přijel/a do České republiky? Jak se podle vás chová typický Čech?

2. Před poslechem si zopakujte následující výrazy.

☐ emigrovat	☐ oslovovat	☐ bezdomovec
☐ ostuda	☐ dojídat	☐ vyhodit něco
☐ poznámka na lístečku	☐ pohostinný	☐ chodit po památkách
☐ zout se, about se,
přezout se	☐ svačina	☐ velké divadelní scény
☐ vykat, tykat	☐ Bylo mi líto, že...	
	☐ porce	

3. Přečtěte si následující věty (1–5). Poslechněte si pak dialog a vyberte správné dokončení věty.

1) Tatínkové obou kluků...

- se znali ze studií.
- byli sousedé.
- pracovali na stejném místě.
- Žádná odpověď není správná.

2) Pražanům se běžně říká...

- Prágové.
- Pracouni.
- Pařížci.
- Pražáci.

3) Porce v restauracích jsou v Praze...

- velmi drahé.
- malé.
- studené.
- Žádná odpověď není správná.

4) Chlapci byli trochu smutní, protože...

- nechodili víc do kina a do divadla.
- nesnědli oběd a neumyli nádobí.

- c) vyhazovali svačiny.
- d) nepozdravili souseda ve výtahu.

5) Pro Čechy je typické, že...

- a) nezdraví v obchodech.
- b) si se všemi tykají.
- c) jedí hodně masa.
- d) mají dobré pivo.

4. Přečtěte si následující tvrzení. Poslechněte si pak dialog ještě jednou a vypracujte odpovědi.

Označte, zda je tvrzení pravda (ANO), nebo není pravda (NE).

Vzor: Petr vyzvedl Davida na letišti.

- a) David přijel do České republiky v roce 1968.
- b) Petr a David se poznali na letišti.
- c) David uměl psát česky, i když ne bez chyby.
- d) David si zopakoval, že se má zout, než vejde k někomu do bytu.
- e) David by chtěl mít manželku, která bude v něčem podobná paní Rádlové.
- f) David vždycky všechno jídlo dojedl.
- g) Paní Rádlová pro chlapce připravovala svačiny.
- h) Petrova maminka se na dovolené vždy stravovala v restauracích.
- i) Pražané většinou obědvají doma.
- j) V České republice je málo malých divadel.

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

5. Pracujte ve dvojicích. Popište obrázek.

Kdo je na obrázku? Jaké jídlo vidíte na obrázku? Jaká byla asi příležitost k uvaření tolika jídla? Při jaké příležitosti často vaříte vy?

ZOPAKUJTE SI NOMINATIV PLURÁLU (VIZ CVIČEBNICE LEKCE 1)

1. Diskutujte se spolužákem. Pracujte ve dvojicích.

Která místa v České republice jsou zajímavá pro turisty? Co byste v České republice ukázal/a svým přátelům a na co byste je pozval/a do restaurace?

2. a) Řekněte, co se Davidovi líbilo v České republice. Pracujte podle vzoru.

Vzor: lázeňské město ...lázeňská města...

motorový vlak , vysoká hora

velký rybník

milý a přátelský člověk a

zajímavý hrad a zámek a

hluboká jeskyně , malá vesnice

krásná dívka , český přítel

b) Řekněte, co se Davidovi líbilo v Praze. Pracujte podle vzoru.

Vzor: kamenný most ...kamenné mosty...

starý dům , barokní kostel

červená tramvaj , moderní obchod

zahraniční turista , pražské náměstí

malé i velké divadlo i

obrazová galerie

dobrá kavárna a restaurace a

c) Řekněte, co Davidovi chutnalo v restauraci.

Vzor: česká polévka ...české polévky...

plněný knedlík , čokoládový dort

..... , sladká palačinka , nakládaný hermelín

....., pikantní utopenec, ovocný
salát, české jídlo, kapustový
karbanátek, rohlík a houska a

d) Řekněte, co se Davidovi v Čechách asi nelíbilo. Napište alespoň pět věcí.

.....
.....

3. a) Doplňte tabulku.

Země	On/Ona	Oni/Ony	Jaký?	Jak?
Francie				
	Brit/Britka			
Japonsko			japonský	
	Slovák/Slovenka			
		Němci/Němky	německý	
Španělsko				italsky
Česko		Češi/		
	Kanaďan/-ka			
Korea		Korejci/		
	Američan/-ka		americký	
	Rakušan/-ka	Rakušané/		
Polsko				polsky
	Číňan/-ka		čínský	
Vietnam		Vietnamci/		
Rusko				rusky
Srbsko			srbský	
	Řek/-yně			

b) Diskutujte se spolužákem. Pracujte ve dvojicích.

Máte mezi národnostmi z výše uvedené tabulky nějaké známé nebo kamarády? Pokud ano, řekněte, mezi kterými národnostmi je máte. Kde jste se s nimi seznámil/a?

VÝSLOVNOST

01-10

1. Poslouchejte a pak opakujte podle nahrávky.

01-12

- a) dar, hlava, vesele, zem, pil/pyl, hezky, gorila, popel, umyvadlo, učít
 b) dárek, sláva, vévoda, bazén, píle, hezký, gól, pólo, umývá, účet
 c) dar × dárek; hlava × sláva; vesele × vévoda; zem × bazén; pil/pyl × píle;
 hezky × hezký; gorila × gól; popel × pólo; umyvadlo × umývá; učít × účet

2. a) Podle nahrávky doplňte háčky a čárky.

01-13

mava	mama	prava	prava
krasne	krasne	z domu	domu
prace	v Praze	byt	byt
cesky	cesky	louka	kouka

b) Podle nahrávky doplňte slova do vět.

Vzor: Volala moje ...máma ...

01-14

- a) Podívej, dědeček ti
- b) Chci studovat
- c) Myslím, že tahle kniha je ta
- d) Venku je dnes
- e) Máš šaty.
- f) Ráno musím brzy do
- g) V dnes začal filmový festival.
- h) Chci herečkou.
- i) Koupili jsme si v Brně.
- j) Umíte dobře
- k) Znáš nějaký dobrý vtip?

3. a) Podtrhněte přízvuk slov.
b) Poslouchejte a pak opakujte. Vyslovujte správně podle nahrávky.

Vzor: poloha

obloha, koroze, kooperace, koroptev, opakovat, porovnej, protože, potopa,
lokomotiva

REÁLIE

1. Diskutujte se spolužákem. Pracujte ve dvojicích.

Jaké svátky slavíte ve vaší zemi? Které české svátky a zvyky znáte? Jak se oslavy svátků ve vaší zemi liší od českých svátků?

2. a) Použijte česky psané materiály. Zjistěte, jaké zvyky a tradice jsou typické pro české Vánoce a Velikonoce.

b) Pracujte ve skupinách. Diskutujte se spolužákem.

Porovnejte, jak se liší české vánoční a velikonoční zvyky od zvyků ve vaší zemi.

3. Pracujte ve skupinách. Zjistěte, co znamenají následující slova. Můžete pracovat se slovníkem.

☐ pohanská tradice	☐ pečivo	☐ koště
☐ čarodějnice	☐ kroj	☐ sklídit úrodu
☐ větvíčka třešně	☐ ďábel	☐ pout'

4. Přčtete si texty.

České lidové zvyky

Lidové zvyky nejsou zpravidla založeny na křesťanské tradici, ale na **tradici pohanské**. Někdy jsou krajově podmíněné. Mezi ty nejzajímavější patří jízda králů, takzvané pálení **čarodějnic** a filipojakubská noc, 1. máj – lásky čas, posvícení, dušičky nebo barborky.

● Barborky

Svátek svaté Barbory, který je 4. prosince, býval spojen s mnoha lidovými zvyky. Nejznámějším z nich je řezání tzv. Barborčiných větvíček neboli barborek. Podle lidové tradice se 4. prosince uřízla **větvíčka z třešně** staré nejméně deset let a odnesla se do domu, kde žila svobodná dívka. Pokud větvíčka na Štědrý den rozkvetla, znamenalo to, že si dívka v následujícím roce najde manžela. Pokud rozkvetla dříve, každý den znamenal zkrácení lhůty svatby o jeden měsíc.

Dnes se barborky řezou zejména pro zkrášlení vánoční výzdoby doma.

● Dušičky

Od roku 998 se svátky mrtvých připomínají 1. a 2. listopadu. V některých vesnicích se peklo zvláštní **pečivo**, kterému se říkalo „dušičky“, pro žebráky a chudé lidi.

Dnes se na památku zemřelých hroby zdobí květinami, věnci a zapálenými svíčkami.

● Jízda králů

Ještě v minulém století bylo možné vidět jízdu králů téměř na celé Moravě. Dnes se s ní setkáme v původní podobě pouze na jediném místě – Vlčnově (tj. v oblasti Slovácka). Každý rok se zde koná v téměř nezměněné podobě. Poslední květnovou neděli objíždějí chlapci na nazdobených koních vesnici a říkají velmi staré verše na oslavu svého krále i jako prosbu o dar. Králem je chlapec deseti- až dvanáctiletý, kte-

rý jede na koni ve starodávném ženském kroji.

Jízda králů obohatila tuto tradici zdejšími **kroji**, nádhernou výzdobou královského průvodu i lidovou poezií.

● 1. máj – lásky čas

Na prvního května by měla být dívka políbena pod rozkvetlou třešní, aby byla pořád krásná. Pražští milenci směřují 1. května na Petřín, aby položili květinu k pomníku Karla Hynka Máchy (1810–1836), českého romantického básníka, který napsal báseň Máj. Báseň vypráví o tragické lásce mezi dvěma mladými lidmi a je součástí české klasické literatury.

● Pálení čarodějnic a filipojakubská noc

Od středověku se věřilo, že existují dny, kdy mají zlé síly větší moc než jindy. To platilo například o noci z 30. dubna na 1. května. Říkalo se, že **dábel** může svou moc na zemi dostat jenom prostřednictvím lidí. K tomu využíval čarodějnice a čaroděje. Lidé na svou obranu před čarodějnicemi pálili na kopcích ohně.

Postupem doby se z pálení ohňů stalo pálení čarodějnic. Mladíci zapalovali košťata a vyhazovali je do výšky. Prý to dělali proto, aby viděli, jak čarodějnice na košťatech létají.

Do dnešní doby se v Čechách a na Moravě uchovala tradice pálení ohňů.

● Posvícení

Na podzim (většinou v říjnu), když byla **sklizená** veškerá **úroda**, byl čas na zábavu. Dříve trvala od neděle do čtvrtka a zvali se na ni příbuzní i přátelé. Na stole bylo maso, drůbež a koláče. Jedlo se, pilo a také se tančilo a zpívalo. Dnes do většiny obcí, ve kterých je posvícení, přijíždí **pout'**. Kromě bohatě prostřeného stolu se pečou posvícenské koláče. Jsou kulaté, v průměru často 20 až 25 cm velké, pestře zdobené, makové, povídlkové, tvarohové, s rozinkami a další.

5. Seřadte tradice (1–6), jak za sebou následují od ledna do prosince, doplňte k nim data. Pálení čarodějnic je vzor.

1-6	TRADICE	KDY
	barborky	
1	pálení čarodějnic	30. 4.
	jízda králů	
	1. máj – lásky čas	
	Dušíčky	
	posvícení	

6. Napište, ke kterým tradicím patří následující výrazy.**Vzor: koně...Jízda králů...**

- a) věnce
- b) ohně
- c) rozkvetlá třešeň
- d) pout'
- e) koště
- f) svíčky
- g) velké koláče
- h) Petřín
- i) třešňová větvička

7. Označte, zda je tvrzení pravda (ANO), nebo není pravda (NE).**Vzor: Takzvané pálení čarodějnic probíhá v noci.**

- a) Lidové zvyky vycházejí z křesťanských tradic.
- b) Jízdu králů můžete dnes vidět na celé Moravě.
- c) Při jízdě králů je chlapec představující krále oblečen do dámských šatů.
- d) Pálení ohňů v noci z 30. dubna na 1. května mělo ochránit lidi před čarodějnicemi.
- e) V současnosti se už ohně 30. dubna nepálí.
- f) Pokud je dívka 1. května políbena pod rozkvetlou třešní, tak se do roka vdá.
- g) Na posvícení se tradičně připravuje hodně jídla.
- h) Na *Dušičky* se v současnosti peče zvláštní pečivo pro chudé lidi.
- i) Slovo *barborka* znamená svobodná dívka.
- j) Když větvičky třešně rozkvetou 24. prosince, znamená to, že dívka pozná do roka svého manžela.

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

ANO/NE

2

LEKCE 2

.....

RODINA

Popište obrázky.

DIALOG ČÍSLO

DIALOG ČÍSLO

DIALOG ČÍSLO

DIALOG ČÍSLO

Poslouchejte, opakujte podle nahrávky a pak nahlas čtěte.

MINIDIALOGY

Minidialog 1

A: Dobrou chuť.

B: Děkuju. Nápodobně.

A: Vy jste příbuzný ze ženichovy strany?

B: Ano, jsem jeho bratranec. A vy?

A: Já jsem kamarádka nevěsty. Byla jsem jí za družičku.

02-01

Minidialog 2

A: Miluju svatby svých kamarádů. Žádný stres s organizací, jenom zábava až do rána!

B: Mně se na svatbách líbí nejvíc to, že tady poznáš hodně nových lidí.

A: Jo. To je taky fajn.

B: Hm. Co jsi jim vlastně koupil jako svatební dar?

A: Stojan na DVD.

02-02

Minidialog 3

A: To jsou roky, co jsme se neviděly, že?

B: Ano, je to alespoň pět let.

A: Prosím tě, povídej! Jsi už vdaná?

B: Jo, mám dokonce dvě děti.

A: To si děláš srandu!

B: Nedělám. Mám dvě dcery, dva a tři roky. A co ty?

A: Jsem čerstvě zasnoubená. Děti zatím neplánujeme.

02-03

Minidialog 4

A: Koukej na ten dort!

B: Už jsem ho viděla. To si dáme, co?

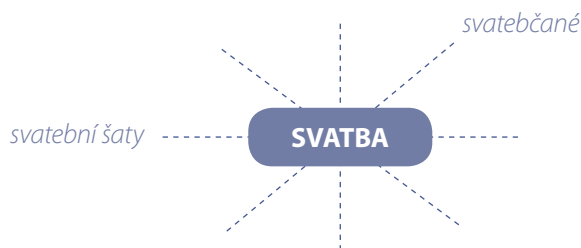
A: Už se mi pěknou chvíli sbíhají sliny!

B: No jo, to jsou ty svatby. To se celý den jenom jí a pije.

A: Já teda rozhodně nemám nic proti.

02-04

1. **Přiřadte minidialogy k obrázkům.**
2. **Řekněte, co znamená slovo *sranda*. Řekněte, kdy ho můžete použít a kdy ne. Jaká k němu znáte synonyma?**
3. **Řekněte jinak větu *To je taky fajn*.**
4. **Řekněte, co znamenají následující obraty:**
To si děláš srandu! To si dáme, co? Už se mi pěknou chvíli sbíhají sliny!
Já teda rozhodně nemám nic proti.
5. **Řekněte, co je správně. Jaký je rozdíl mezi *jen* a *jenom*?**
 - a) v mluvení dnes už není rozdíl
 - b) v psaní dnes už není rozdíl
6. **Pracujte ve skupinách.**
 - a) **Najděte v textu všechna slova, která souvisejí s tématem svatba.**
 - b) **Napište další slova, která znáte k tématu svatba.**

7. **Pracujte ve dvojicích. Vzpomeňte si, kdy jste byli naposledy na svatbě. Zeptejte se spolužáka.**
Kdo se ženil nebo vdával? Jak se jmenoval ženich? Kolik bylo svatebčanům let? Jaké měla nevěsta svatební šaty? Do kolika hodin jste ten den oslavovali?
8. **Diskutujte ve skupině.**
Je pro partnerský život svatba důležitá, nebo je lepší žít společně jako druh a družka? Napište pět důvodů, proč se vdát/oženit, a pět důvodů, proč to nedělat.

SLOVNÍ ZÁSoba: RODINA A SVATBA

ROZUMÍTE?

brát se, ženit se, vdávat se, otěhotnět, porodit dítě, narodit se, pokřtít, adoptovat, osiřet, sirotek, rozvést se, zemřít, ovdovět, sourozenec, druh/družka, snoubenec/snoubenka

KONVERZAČNÍ OBRATY

- **Rodinné vztahy**

Má jednoho nevlastního syna.

My jsme nevlastní sourozenci.

Narodil se jim syn.

Rozvedli se.

Je podruhé vdaná/ženatý. Podruhé se oženil/se vdala.

Stala se babičkou.

Má jedno vnouče/dvě vnoučata.

To je moje příbuzná z otcovy strany. On je můj příbuzný z matčiny strany.

Jsme vzdálení příbuzní.

- **Stav**

Jsem svobodný.

Zasnoubili jsme se.

Jakub je ženatý. Jarmila je vdaná. Jsou svoji. Jsou manželé už 20 let.

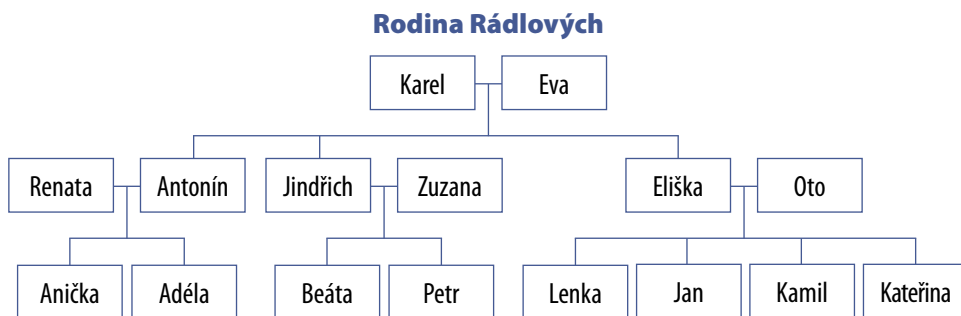
Pan Nový ovdověl. Paní Králová ovdověla.

Nechceme se brát.

1. Pracujte ve skupinách. Doplňte následující tabulku. Pracujte podle vzoru.

Rodinný stav		Členové rodiny	
ON je...	ONA je...	ON je...	ONA je...
.....	vdaná	manžel	vzor...manželka...
svobodný	otec
rozvedený	syn
.....	vdova	bratr
.....	družka	dědeček
		vnuk
		strýc
		synovec
		bratranec
		tchán
		zeť
		švagr

2. a) Prohlédněte si rodokmen rodiny Rádlových.

b) Doplňte věty podle rodokmenu rodiny Rádlových.

Vzor: Kateřina je Otova ...*dcera*....

a) Karel je Petrův

b) Eva je Karlova

- c) Beáta je Zuzanina
- d) Antonín je Petrův
- e) Lenka je Petrova
- f) Kamil je Zuzanin
- g) Jan je Adélin
- h) Adéla je Jindřichova
- i) Jindřich je Evin
- j) Eva je Otova
- k) Oto je Karlův
- l) Jan je Lenčin
- m) Beáta je Kamilova
- n) Anička je Adélina

3. Odpovězte.

OTÁZKA

VAŠE ODPOVĚĎ

- a) Kolik máte sourozenců?
- b) Co dělají vaši rodiče?
- c) Kolik máte bratranců?
- d) Jak se jmenují vaše sestřenice?
- e) Kolik máte nebo chcete mít dětí?
- f) Kdy jste se narodil/a?

4. Pracujte ve skupinách. Zeptejte se spolužáka. Odpovědi запиšte a pak je ve skupině porovnejte.

OTÁZKA	SPOLUŽÁK 1	SPOLUŽÁK 2
a) Kolik máte sourozenců?
b) Co dělají vaši rodiče?
c) Kolik máte bratřanců?
d) Jak se jmenují vaše sestřenice?
e) Kolik máte nebo chcete mít dětí?
f) Kdy jste se narodil/a?

5. Pracujte ve skupinách. Řekněte a pak napište, jaké jsou podle vás výhody a nevýhody velké rodiny.

VÝHODY	NEVÝHODY
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Pracujte ve dvojicích. Zeptejte se spolužáka.

Myslíte si, že si ženy mají brát manželovo příjmení? Svůj názor zdůvodněte.

7. Pracujte ve dvojicích. Popište celou širokou rodinu na svatební fotografii (viz úvodní obrázky lekce 2).

DIALOGY

Přečtěte si úkol č. 1 k dialogu A. Poslechněte si dialog A, pak vypracujte úkol č. 1.

02-05

DIALOG A: Přijel David

Petr: Pojď dál a odlož si. Ten kufr ti dám k sobě do pokoje.

David: Budu bydlet s tebou v pokoji?

P: Jo. Budeme bydlet spolu.

D: Tak jo. Počkej ještě, mám tam dárek pro tvoji maminku.

P: To jí dáš potom.

...

Maminka: Ahoj, Davide, vítám tě.

D: Dobrý den, paní Rádlová. Rád vás zase vidím.

M: Já tebe taky. Jaká byla cesta?

D: Celkem dobrá, ale ten časový rozdíl je hrozný. Dneska budu muset jít brzy spát.

M: Hm, rozumím, musíš být moc unavený. Máš určitě hlad, vid?

D: No, něco malého bych si opravdu rád dal.

M: Výborně! Udělala jsem slepičí polévku a kuře!

D: To se těším. O vašich dobrotách naši doma hodně vyprávěli.

Úkoly k textu:**1. Poslechněte si dvakrát dialog a odpovězte.**

- Kde bude bydlet David?
- Má David hlad?
- Proč je David unavený?
- Co paní Rádlová nabízí Davidovi k jídlu?

2. Řekněte, co znamenají následující obraty.

Ten kufr ti dám **k sobě** do pokoje. Máš určitě hlad, **vid**? O vašich dobrotách **naši** doma hodně vyprávěli.

3. a) Přečtěte si dialog a podtrhněte v textu všechna slovesa.

- b) Pokud je to možné, určete u sloves čas.

Přečtěte si úkol č. 1 k dialogu B. Poslechněte si dialog B, pak vypracujte úkol č. 1.

DIALOG B: Dárek pro babičku

Petr: Beáto, budeš mít někdy tenhle týden čas? Chci koupit dárek pro babičku k narozeninám.

Beáta: Tak co rovnou dneska odpoledne? Jak jsi na tom s časem ty?

P: Myslím, že by to šlo. David má od dvou nějakou schůzku, takže můžu.

B: Skvělé. Ve tři končím ve škole, tak mě vyzvedni.

P: Fajn, budu tam.

B: A už víš, co bychom jí mohli dát?

P: Včera jsem byl u ní s Davidem. Mluvila zase o tom, jak hrála šachy a jak zase vyhrála. Klidně bych jí nějaké nové šachy koupil. Je to jistota, že bude mít radost.

B: To ne, prosím tě, šachy ne. Ty dostává každý rok od tety k Vánocům.

P: Tak navrhní něco jiného.

B: Mamka říkala, že by babička potřebovala nový župan.

P: Ach jo. Uvidíme, zajdeme do nějakého nákupního centra a třeba se nám něco bude líbit.

Úkoly k textu:**1. Poslechněte si dialog a odpovězte.**

- a) Proč se chtějí Petr a Beáta sejit?
- b) Kdy se sejdou?

2. Řekněte, co znamenají následující obraty.

Jak jsi na tom s časem ty? Myslím, že by to šlo. Vyzvedni mě tam.

3. Přečtěte si text a označte křížkem správná tvrzení.

Vzor 1: ■ V dialogu mluví David a Petr.

Vzor 2: ☒ V dialogu mluví Petr a Beáta.

- Beáta může vybírat dárek pro babičku už dnes od 15 hodin.
- Petr se s Beátou sejde u obchodního centra.
- Petr a David včera byli na návštěvě u kamarádů.
- Petr chce dát babičce k narozeninám nové šachy.
- Beáta se o dárku radila s maminkou.
- David navrhuje dát babičce k narozeninám pyžamo.

4. Podtrhněte v textu kondicionál.

Přečtěte si úkol č. 1 k dialogu C. Poslechněte si dialog C, pak vypracujte úkol č. 1.

DIALOG C: Jaký župan?

Prodavačka: Co si přejete?

Beáta: Chtěli bychom nějaký dámský župan.

P:

B: Velikost L. Ráda bych nějakou decentní barvu, ne moc výraznou... třeba béžovou nebo bílou.

P: Můžu vám nabídnout růžový nebo světle modrý. Tady se podívejte.

B: Děkuju... Tamhle vidím nějaký béžový.

P: Béžový župan máme bohužel pouze ve velikosti M.

B: Aha, to by byl moc malý...

P: Vám by M sedělo dobře.

B: Není pro mě, ale pro babičku.

P: Aha.

B:

02-07

2 DIALOGY

P: 1 089 Kč.

B: Koupíme ho, Petře?

Petr: Pro mě za mě... Promiň, Beáto, já už chci jít hlavně domů. Nakupujeme už tři hodiny.

B: Tak si ho vezmeme.

P: Dobře. A kdyby byl velký, malý nebo se babičce nelíbil, tak ho do 30 dnů můžete bez problémů vyměnit. Hlavně neztraťte paragon!

Úkoly k textu:

1. Poslouchejte a doplňte chybějící fráze. Potom je ve dvojicích porovnejte.

2. Řekněte, co znamená obrat pro mě za mě.

3. Přečtěte si dialog a odpovzte.

- Jakou velikost županu potřebuje babička?
- Jakou barvu má župan, který babičce koupili?
- Kolik župan stál?
- Co můžou udělat, když se babičce župan nebude líbit?

4. Podtrhněte v textu všechny výrazy v akuzativu.

GRAMATIKA

SLOVESA

I. MINULÝ ČAS (MČ)

sg.	pl.
dělal jsem	dělali jme
dělal jsi	dělali jste
dělal	dělali

● 1. Jak tvoříme participium L/LA/LO/LI

Infinitiv			maskulinum	femininum	neutrum
dělat	děla ř + l, la, li, ly	sg.	dělal	dělala	dělalo
		pl.	dělali	dělaly	dělala

sloveso	participium L/LA/LO/LI	sloveso	participium L/LA/LO/LI
říkat	říkal	pracovat	pracoval
mluvit	mluvil	rozumět	rozuměl

● 2. „Nepravidelná“ slovesa

sloveso	participium L/LA/LO/LI	sloveso	participium L/LA/LO/LI	sloveso	participium L/LA/LO/LI	sloveso	participium L/LA/LO/LI
být	byl	psát	psal	jít	šel/šla/šli	pít	pil
mít	měl	přát	přál	jíst	jedl	hrát	hrál
chtít	chtěl	spát	spal	začít	začal	číst	četl
mýt	myl	nést	nesl	mocht	mohl	brát	bral

- Pomocné sloveso být je v minulém čase na 2. pozici ve větě (např. Včera **jsem** byl na večeři v restauraci. V té restauraci **jsem** byl včera na večeři. Na večeři **jsem** byl včera v restauraci.)
- Ve 3. osobě sg. i pl. není pomocné sloveso být (Šla **je** na nákup. Bylo **je** to velmi hezké. Petr **je** myl auto. Chtěli **jsou** jet na výlet.)

● 3. Minulý čas reflexivních sloves

sg.	pl.
omlouval jsem se	omlouvali jme se
omlouval ses	omlouvali jste se
omlouval se	omlouvali se

sg.	pl.
zpíval jsem si	zpívali jme si
zpíval sis	zpívali jste si
zpíval si	zpívali si

- **SE, SI** je v minulém čase na 3. pozici ve větě (např. Dal jsem **si** limonádu. Limonádu jsem **si** dal.)
- 2. os. sg. ~~ji + se = SES~~, ~~ji + si = SIS~~ (např. Omlouval **ses** moc často. Styděl **ses**. Dal **sis** něco? Vzpomněl **sis** na to? Kdy **sis** na to vzpomněl?)

CVIČENÍ I

1. Pracujte podle vzoru. Doplňte vyprávění pana Rádla.

Když jsem byl na studiích

Ještě když (*studovat*) ...**jsem studoval**..., (*mít*)

hodně aktivit, na které (*potřebovat*) dost času. Maximálně

(*využívat*) čas mezi semináři a po škole. Ráno (*chodit*)

..... plavat. Bazén (*být*) otevřený od šesti

hodin. V tuto dobu tam obvykle nikdo (*nebýt*) Často (*plavat*)

..... v bazénu sám, a to bylo moc prima. Odpoledne

..... s kamarády (*hrát*) fotbal nebo volejbal.

(*Být*) taky členem jedné hudební kapely. Večer

s kamarády (*zkoušet*) ve sklepě kolejí. Všichni (*hrát*)

..... na nějaký hudební nástroj. Já (*umět*) hrát

na kytaru a také dobře (*zpívat*) Celá naše

kapela někdy vystupovala na studentských akcích nebo v hospodách, kam (*chodit*)

..... studenti. Když (*nebýt*) zkouška, rád
 (*chodit*) na večírky nebo (*navštěvovat*)
 své kamarády. Někdy (*chtít*) mít klid, abych si odpočinul. Vedle
 sportu a večírků (*stihnout si*) přivydělávat na různých brigádách.
 Taky (*učit se*) cizí jazyky v kurzech, které (*nabízet*)
 univerzita zdarma při studiu. Díky tomu (*začít*) trochu
 mluvit portugalsky a francouzsky. To později
 (*potřebovat*), když už ze školy (*odejít*) (*Získat*)
 místo ve firmě, která (*spolupracovat*)
 s Francouzi i s Portugalci.

2. Tvořte věty. Pozor na prepozice!

Vzor: (*on*) *starat se – babička a dědeček – který – bydlet – Kolín nad Labem*

...Staral se o babičku a dědečka, kteří bydleli
 v Kolíně nad Labem....

- a) (*já*) včera – jet – Praha – protože – chtít – vidět – koncert – hudební skupina Lucie

- b) (*vy*) loni – léto – jet – festival Mezi ploty – a pak – být – ještě – dva – týden (*pl.*) –
 dovolená

- c) (*my*) především – mít – práce – proto – nemoc – přijít – ta nová výstava

d) *(ty)* vzít si – včera – ta věc *(pl.)* – který – ležet – stůl?

.....

e) *(on)* včera – doma – napsat – domácí úkol *(pl.)* – a pak – odejít – ven – hrát – fotbal

.....

3. Tvořte věty. Můžete použít své zkušenosti z první návštěvy České republiky.

Vzor: Překvapilo mě ...*velmi dobré jídlo*....

Překvapilo mě, ...*že je tady velmi dobré jídlo*....

a) Byl/a jsem překvapený/á, že

b) Šokovalo mě

c) Nevěděl/a jsem

d) Překvapilo mě

e) Nemohla/a jsem pochopit

f) Divil/a jsem se

g) Znal/a jsem jen

h) Chtěl/a jsem poznat

i) Zamiloval/a jsem se

II. KONCIDIONÁL

participium L/LA/LO/LI + **bych, bys, by, bychom, byste, by**

sg.	pl.
dělal bych	dělali bychom*
dělal bys	dělali byste
dělal by	dělali by

*často v konverzaci s Čechy uslyšíte nespisovnou formu **bysme**

● zápor

sg.	pl.
nedělal bych	nedělali bychom
nedělal bys	nedělali byste
nedělal by	nedělali by

● reflexivní slovesa

sg.	pl.
smál bych se	smáli bychom se
smál by ses	smáli byste se
smál by se	smáli by se

sg.	pl.
přál bych si	přáli bychom si
přál by sis	přáli byste si
přál by si	přáli by si

- **BYCH** je vždy na 2. místě ve větě (Chtěl **bych** jít domů. Nebyli **byste** tak laskavi a nepomohli mi? Zítra **bychom** mohli jít nakoupit. Je nemocný, jinak **by** přišel.)
- **SE, SI** je vždy na 3. místě (Rozuměli by **si** dobře. Ráda bych **si** dala zmrzlinu.)
- ~~by se~~ = **BY SES**, ~~by si~~ = **BY SIS** (Jaroslave, mohl **by ses** na mě usmát? Táno, vybrala **by sis** už prosím jídlo, mám hlad.)

● Kdy kondicionál použijeme

- a) po spojkách **aby** a **kdyby** (viz níže)
- b) **zdvořilost**: Chtěla bych čaj. Ráda bych si to vzala. Přál bych si něco neobvyklého. Dal by sis něco dobrého? Prosili bychom ještě jednu limonádu. Mohl bys otevřít okno? Neřekl bych.
- c) **nejistota**: Chtěl bych vám něco říct. Řekl bych, že nemáte pravdu.